

ת"פ 36959/09/16 - פרקליטות מחוז תל אביב פלילי נגד שי בהמני

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 36959-09-16 פרקליטות מחוז תל אביב פלילי
נ' בהמני

לפני כבוד הנשיא אביחי דורון
בעניין: פרקליטות מחוז תל אביב פלילי

המאשימה

נגד

שי בהמני

הנאשמים

גזר דין

הנאשם הורשע, במסגרת הסדר טיעון, בכתב אישום מתוקן בעבירה של זיוף מסמך לפי סעיף 418 לחוק העונשין, התשל"ז-1977, שימוש במסמך מזויף לפי סעיף 420 ושיבוש הליכי משפט, הכל לאותו חוק.

במסגרת ההסדר נשלח הנאשם לשירות המבחן לבחינת שאלת הרשעתו.

כתב האישום מתאר את המעשים בהם נקט הנאשם על מנת להימנע מהליכי גבייה של ההוצאה לפועל וזאת במסגרת חוב שנוצר בינו לבין המתלונן בתיק.

מכתב האישום עולה כי בעקבות צו עיקול מיטלטלין שהוצא נגד הנאשם, הגיש בקשה ללשכת הוצאה לפועל, שם ביקש לעדכן את כתובת מגוריו וזאת על מנת להימנע מעיקול המיטלטלין כפי שנקבע בצו.

על מנת לבצע את השינוי התבקש הנאשם, על ידי רשם ההוצאה לפועל, לגשת למשרד הפנים ולפעול לשינוי הכתובת בתעודת הזהות- לשם כך, זייף הנאשם חוזה שכירות, וזאת באמצעות אחר, ממנו נחזה כי הנאשם שכר דירה מאדם וזאת על פי תעודת זהות שאינה קיימת במרשם האוכלוסין של משרד הפנים.

בעקבות זאת הורה רשם ההוצאה לפועל על שינוי כתובתו של הנאשם על פי תעודת הזהות המעודכנת.

בהמשך להודייתו והרשעתו נשלח הנאשם, בהסכמת הצדדים אך ללא הסכמה להמלצות, לשירות המבחן על מנת שישקור את ענייניו של הנאשם ויתן המלצתו בנוגע לשאלת הרשעת הנאשם.

תסקיר שירות המבחן

התסקיר שהוגש לעיון בית המשפט תיאר את קורות ונסיבות חייו של הנאשם, מהן עולה כי הנאשם מתמודד באופן כללי בחייו ללא מסגרות תמיכה משפחתיות. לדברי שירות המבחן מדובר בנאשם בעל מערכת ערכית שאינה מגובשת בעל קושי בקבלת סמכות והתמודדות במצבי לחץ וגבולות ברורים ומכאן הרקע לביצוע העבירה.

שירות המבחן התרשם כי הנאשם לוקח אחריות על מעשיו ומביע חרטה תוך חשש כי הרשעה תביא לפיטוריו מאחר שהוא עוסק, לדברי שירות המבחן, בתחום בו מנוע מלעסוק בו מי שרשום כבעל עבר פלילי.

לדעת שירות המבחן אישיותו של הנאשם אינה בעלת דפוסים כרוניים של עבריינות וקיימת הערכה של רמת סיכון נמוכה להישנותן של העבירות, הנאשם קיבל בחיוב את הצעתו של שירות המבחן להשתלבותו בטיפול קבוצתי וביצוע עונש של שירות לציבור ועל רקע כל אלה המליץ שירות המבחן שבית המשפט ימנע מהרשעתו ואף יטיל עונש בהיקף של 160 שעות של"צ כעונש מוחשי וחינוכי תוך שילובו בקבוצה לעיל.

עוד המליץ שירות המבחן על עונש הרתעתי בדמות התחייבות כספית להימנע מביצוע עבירה דומה בעתיד.

טיעוני הצדדים

באת כח המאשימה ביקשה כי בית המשפט ישאיר את הרשעתו של הנאשם על כנה וזאת חרף המלצת שירות המבחן לאי הרשעה, לדבריה מדובר בנאשם שאינו עומד בתנאים שנקבעו בפסיקה לשם הימנעות מהרשעה וזאת מאחר והנאשם לא הציג מסמכים התומכים בחששו לפיטוריו מן העבודה בעקבות הרשעתו. המאשימה ביססה עתירתה גם על מהות המעשה אותה עשה הנאשם, והשתייכותו לקבוצת עבירות המרמה שם לעיתים נדירות בלבד נמנע בית משפט מהרשעתו של אדם.

העבירה אותה עבר הנאשם תוארה כמהווה פגיעה ברשויות המשפט, לדבריה מדובר במי שפעל בתחום רב ולכן אין חולק כי במקרה דנן גובר האינטרס הציבורי על נסיבותיו האישיות של הנאשם, ומכאן שאין לבטל את הרשעתו.

בא כח המאשימה הגישה פסיקה לעיון בית המשפט, הפסיקה מתייחסת לעבירות מרמה שם הוטלו על הנאשמים עונשים של מספר חודשים תוך הרשעתם וזאת חרף המקצועות בהם עבדו הנאשמים תוך חשש הממשי לאובדן עבודתם.

לדבריה מתחם הענישה בעבירות דנן הינו בין מאסר על תנאי ועד לששה חודשי מאסר בפועל.

לאור הדברים ביקשה בא כח המאשימה להותיר את הרשעת הנאשם על כנה תוך הטלת מאסר על תנאי, קנס ופיצוי למתלונן בסך של 11,000 ₪.

מנגד טענה **באת כח הנאשם** כי המקרה הנוכחי הוא המקרה אליו התכוונה הפסיקה באישור החרג של אי הרשעה, לדבריה התייחסות לנסיבות העבירה מציבה את העבירה ברף שאינו מן החמורים בעבירות הזיוף והשימוש.

הסנגורית טענה כי בעת ביצוע העבירות היה הנאשם בן 19, אשר לקח על שכמו את מעשיהם של אחרים, בני משפחתו, וזאת מאחר והצ'קים שניתנו למתלונן, ואשר יצרו בהמשך את החוב בהוצאה לפועל, היו רשומים על שמו.

עוד הוסיפה כי הנאשם לקח אחריות על המעשים מאחר והיה מודע להם, ידע כי שמו מופיע במסמכים המזויפים וכי עבירת הזיוף נעשתה בידיעתו. לדבריה, הסיטואציה אליה נקלע הנאשם כאשר מדובר בבני משפחתו, לא הותירה לו כל ברירה ולכן על בית המשפט לקחת את הדברים בחשבון.

בהתייחס להמלצת שירות המבחן לאי הרשעתו של הנאשם טענה כי בנסיבות העבירה, סוג העבירה, חלוף הזמן, העדר העבר הפלילי והעובדה כי לנאשם לא נפתחו תיקים חדשים מאז ביצוע העבירה מתארים מקרה בו לא ייפגעו שיקולי הענישה במידה וההליך יסתיים ללא הרשעה.

בהתייחסה לפגיעה הקונקרטית בעיסוקו של הנאשם ציינה הסנגורית כי הנאשם הינו מאבטח, אשר לא יוכל להמשיך את עבודתו ואף לא להתקדם כל עוד עומד ותלוי נגדו תיק פלילי. לדבריה העובדה שהנאשם הביע חרטה, לקח אחריות כשברקע נסיבות חייו הקשות תוך הירתמותו והסכמתו להליך טיפולי מחזקת את העובדה כי החברה במקרה דנן תצא נשכרת יותר.

בהתייחסה לקנס טענה הסנגורית כי במסגרת הליכי פשיטת רגל בהם נמצא הנאשם מקבל המתלונן בתשלומים את החוב הנקוב.

אף שלטענת התובעת המתלונן מכחיש את הדברים יצוין כי לאחר הטיעונים לעונש הוגשו לעיון בית המשפט מסמכי פשיטת הרגל של הנאשם יחד עם הסדר התשלומים שם מופיע המתלונן כמי שמקבל תשלומים מידיו של הנאשם. המסמכים הועברו באמצעות בית המשפט לעיונה של בא כח המאשימה.

במסגרת הטיעונים לעונש ביקש הנאשם להביע את חרטתו לפני בית המשפט וביקש התחשבות בעניין הרשעה בשל הפגיעה הצפויה לו במקום עבודתו.

דין והכרעה

בקביעת מתחם העונש ההולם על בית המשפט להתחשב בערכים הנפגעים מביצוע העבירה, מידת הפגיעה בערך החברתי, מדיניות הענישה הנהוגה ונסיבות הקשורות בביצוע העבירה.

במעשיו של הנאשם ישנה פגיעה ברורה ומובהקת בשלטון החוק, המטרה שעמדה ברקע מעשיו היתה רצון להימנעות מיישום צו שיפוטי. מדיניות הענישה הנהוגה בעבירות מן הסוג שבהן הורשע הנאשם נעה בין מאסר על תנאי לשמונה חודשי מאסר בפועל.

אף שברקע המעשים עומד נאשם ששילם מחיר לא מבוטל על מעשיהם של הקרובים לו, ולו רק בשל היותם קרובים, אין להתעלם מן העובדה כי הנאשם היה מודע באופן מלא למעשיהם ולכאורה נתן בכך הסכמתו שיבוצעו.

חומרת מעשיו של הנאשם באה לביטוי באופן המתוחכם והמחושב בו פעל בכמה מישורים, הן מול משרד הפנים והן מול הרשות השופטת כדי להימנע מהחלטת ההוצאה לפועל- ועל בית המשפט לתת את המשקל הראוי לאופיים של המעשים.

השאלה שבמחלוקת הינה האם זהו המקרה בו יש להימנע מהרשעתו של הנאשם כפי שהמליץ שירות המבחן, וזאת

לאור פגיעה אפשרית במקום עבודתו כבודק בטחוני.

סעיף 192א לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], תשמ"ב-1982 מאפשר לבית המשפט לבטל את הרשעתו של נאשם במסגרת גזר הדין וכן להטיל צו לתועלת הציבור/ צו מבחן. על בית המשפט לבחון כל מקרה ומקרה לגופו על מנת להפעיל הסדר מעין זה הרשעה הכלל, ואי הרשעה החריג.

הלכת כתב (ע"פ 2083/96 תמר כתב נ' מדינת ישראל, פ"ד נב(3) 337 (1997)) התוותה את התנאים הנדרשים לשם הימנעות מהרשעה: הראשון, סוג העבירות ונסיבות הביצוע שלהן והשני הוכחת נזק קונקרטי שעלול להיגרם כתוצאה מהרשעתו של המבקש בדין.

אי החלתו של העיקרון העונשי הרחב, ההרשעה בפלילים, מתאפשרת במצבים חריגים ביותר בהם בחן בית המשפט באופן דווקני את הנאשם הפרטני העומד לפניו, ומצא כי קיים פער בין עוצמת הפגיעה הנגרמת על ידי הרשעתו של אדם לבין התועלת העולה מן האינטרס הציבורי מקיומה של הרשעה (ר' ע"פ 5102/03 מדינת ישראל נ' דני קליין, תק-על 2007(3) 3596).

לא מצאתי כי חומרת מעשי הנאשם יכולה להיסוג מפני האינטרס הציבורי הקיים באי הרשעתו של הנאשם שלפני-הנאשם פעל באופן מתוכנן, מדויק כאשר מעשיו פוגעים באינטרס ציבורי משמעותי והוא הכפיפות לשלטון החוק.

למעשיו של הנאשם קדם תכנון מוקדם ומחושב העובדה כי אפשר את זיוף חוזה שכירות הדירה, בדה שמו של אדם בחוזה זה, ניגש לבית המשפט בבקשה לאשר את החוזה לשינוי הכתובת ולאחר מכן אף הונה את משרד הפנים באמצעות החוזה והביא לזיוף של ספח תעודת הזהות שלו, מעמידה את מסקנת שירות המבחן - כאילו באישיותו של הנאשם לא טמונים דפוסי התנהגות בעייתית כרוניים, כדרושה עיון נוסף לכל הפחות.

אכן, שירות המבחן בחן את עניינו של הנאשם והגיע למסקנה כי יש להימנע מהרשעתו בשל האפשרות שיתכן ויפגע מקום עבודתו- כאשר מציין כי מדובר בנאשם שהביע חרטה מלאה ומבין את משמעות מעשיו. עם זאת, המלצת שירות המבחן, מהווה שיקול יחיד מיני רבים ובעיקר בעבירות מן הסוג בהן הודה הנאשם, שם שומה על בית המשפט שיבחן באופן דווקני את הבקשה לאי הרשעה (ע"פ 344/81 מדינת ישראל נ' סגל, פ"ד ל"ה (4) 313, עמ' 318):

" שיקוליו של שירות המבחן למבוגרים אינם חופפים בהכרח את שיקוליו של בית המשפט, וזאת, בין היתר, מאחר שהוא אינו מופקד על הראיה הכוללת הבוחנת גם את אלמנט ההרתעה הכללי ונתונים כיוצא באלה. לכן, אין לבוא בטרוניה אל שירות המבחן, אם הוא נותן דעתו בעיקר לאינטרס האישי של הנאשם ואף מוכן להציע הצעות לשיקום המעוגנות לעיתים, בהערכה והתרשמות, ותו לא. השירות רואה את עיקר מעייניו במיצויו של היבט מוגדר של הנתונים הנאספים לקראת ההכרעה השיפוטית, ובית המשפט הוא שיוצר את האיזון הנאות בין הנתונים השונים ומופקד על ראייתו של השלם להבדיל מן הקטע או המקוטע. מכאן כי אל הדברים, העולים מן התסקיר, מצטרפים, בדרך כלל, נתונים רלוונטיים נוספים, המשמשים יסוד לשיקוליו של בית המשפט, כגון מהות העבירה, הלקחים לגבי האיש ומעשיו, כפי שהם מתגבשים בראייתו של בית המשפט, ועוד".

בנסיבות אלו לא ניתן לאפשר הימנעות מהרשעה, לעניין הנזק אינני מקבל את טענת הסנגורית לפיה הוכח הנזק

הקונקרטי שיכול להיגרם לנאשם, אלא לכל היותר כי יתכן והנאשם לא יוכל לשאת נשק במסגרת עבודתו, ואפשר אף שיתגלו קשיים בקידומו המקצועי. ש לקוות כי מכלול נתוניו של הנאשם כפי שהם מובאים בתסקיר שירות המבחן יזקפו לזכותו בהמשך עתידו התעסוקתי.

במאזן הכולל של המבחנים כפי שנקבעו בהלכת כתב (ע"פ 2083/96 תמר כתב נ' מדינת ישראל, פ"ד נב(3) 337 (1997)) דומני כי ידו של הכלל על פיו יש להרשיע נאשמים, צריכה לגבור. במקרה דנן יש בהרשעה לבטא את חומרתן של העבירות בהן הודה הנאשם ואת הצורך החברתי בהוקעתן.

לזכותו של הנאשם יש לציין את הודייתו המהירה, את גילו הצעיר והעובדה כי חסך זמן שיפוטי יקר- כל אלה בסופו של יום מביאים להטלת עונש הנמצא ברף הנמוך של הענישה.

לאור כל האמור לעיל אני גוזר על הנאשם את העונשים הבאים:

1. מאסר למשך חמישה חודשים ואולם הנאשם לא ירצה עונש זה אלא אם יעבור אחת העבירות בהן הורשע לפני, וזאת בתוך שלוש שנים מהיום.

2. קנס בסך 2000 ₪, הקנס ישולם בשני תשלומים שווים וזאת החל מיום 01.02.18

3. פיצוי בסך 11,000, וזאת ב-22 תשלומים שווים ורצופים שהמועד הראשון בהם יחול ביום 01/05/2018 ובכל 1 לחודש שאחריו. הפיצוי ישולם לטובת המתלונן הנקוב בסעיף 1 בכתב האישום, שפרטיו יועברו על ידי המאשימה למזכירות בית המשפט.

ניתן היום, כ' טבת תשע"ח, 07 ינואר 2018, בהעדר הצדדים.